

УДК 55(091)+(016+001):55

ПРО ВИДАВНИЧУ ДІЯЛЬНІСТЬ НАУКОВО-ДОСЛІДНОГО ІНСТИТУТУ ГЕОЛОГІЇ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

В.Л. Стефанський

Науково-дослідний інститут геології Дніпропетровського національного університету імені Олеса Гончара,
пр. Карла Маркса, 36, к. 2, м. Дніпропетровськ, 49044, Україна, stefanskyi2016@ukr.net

Наведено короткі бібліографічні відомості про видавничу діяльність Науково-дослідного інституту геології ДНУ імені Олеса Гончара з 1926 по 2014 р., а також деякі дані щодо історії інституту. Із збірників розглянуто: «Наукові записки Дніпропетровської (Катеринославської) науково-дослідної кафедри» (1926, 1927), «Наукові записки Дніпропетровського державного університету» (1932-1961), «Питання гідрогеологічних прогнозів у зв'язку з іригацією земель та водопостачанням» (1962-1978), «Питання гідрогеології та інженерної геології у зв'язку з іригацією, водопостачанням і промисловим будівництвом» (1981, 1985), «Математичні методи в меліорації і гідрогеології» (1988), «Геологія і рудоносність півдня України» (1968-1986), «Стратиграфія кайнозою Північного Причорномор'я та Криму» (1976-1986), «Вісник Дніпропетровського університету. Серія геологія. Географія» (1998-2014) та ін. Вказано назви, рік випуску, склад редколегій, авторів і основні наукові тематики періодичних, серійних і монографічних видань. Наведено зміст у всіх збірників «Геологія і рудоносність півдня України» і раритетних збірників, виданих з 1926 по 1941 р. Проаналізовано зміна наукових тематик видань НДІ геології у зв'язку з динамікою зміни першочергових державних господарських завдань. Зроблено висновок про доцільність тривалого цільового державного фінансування регіональних наукових установ.

Ключові слова: історія, видавництво, інститут геології, Дніпропетровський національний університет.

ON PUBLISHING ACTIVITY OF THE RESEARCH INSTITUTE OF GEOLOGY OF OLES HONCHAR DNIPROPETROVSK NATIONAL UNIVERSITY

V.L. Stefanskyi

Research Institute of Geology of Oles Honchar Dnipropetrovsk national university,
36, Karl Marx Ave., room 2, Dnipropetrovsk, 49044, Ukraine, stefanskyi2016@ukr.net

The paper gives the brief bibliographical information about the publishing activities of the Research Institute of Geology of Oles Honchar Dnipropetrovsk National University from 1926 till 2014. Some details about the history of the institute are presented too. Among the editions are considered «Scientific notes of the Dnipropetrovsk (Ekaterinoslav) Research Cheir» (1926, 1927), «Scientific Notes of the Dnepropetrovsk State University» (1932-1961), «Issue of the hydrogeological forecasts in connection with the irrigation and water supply of land» (1962-1978), «Issue of the hydrogeology and engineering geology in connection with the irrigation, water supply and industrial construction» (1981, 1985), «Mathematical Methods in the Land Reclamation and hydrogeology» (1988), «Geology and ore content of the South Ukraine» (1968-1986), «Cenozoic Stratigraphy of the Northern Black Sea and the Crimea» (1976-1986), «Bulletin of the Dnipropetrovsk University. Series of geology and geography» (1998-2014), etc. Here it indicated the names, years of production, the editorial boards, authors and major scientific topics for periodic, serial and monographic publications. The paper gives the content of «Geology and ore content of the South Ukraine» and rare editions published from 1926 to 1941. There are analyzed the change of research topics in publications of the Research Institute of Geology in connection with the dynamics of the change of government economic problems priorities. It is concluded on the feasibility of long-term target of state funding for regional research institutions.

Keywords: history, editions, institute of geology, Dnipropetrovsk national university.

ПРО ИЗДАТЕЛЬСКУЮ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬ НАУЧНО-ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОГО ИНСТИТУТА ГЕОЛОГИИ ДНЕПРОПЕТРОВСКОГО НАЦИОНАЛЬНОГО УНИВЕРСИТЕТА ИМЕНИ ОЛЕСЯ ГОНЧАРА

В.Л. Стефанский

Научно-исследовательский институт геологии Днепропетровского национального университета имени Олеса Гончара,
пр. Карла Маркса, 36, к. 2, г. Днепропетровск, 49044, Украина, stefanskyi2016@ukr.net

Приведены краткие библиографические сведения об издательской деятельности Научно-исследовательского института геологии ДНУ имени Олеса Гончара с 1926 по 2014 г., а также некоторые данные об истории института. Из сборников рассмотрены: «Научные записки Днепропетровской (Екатеринославской) научно-исследовательской кафедры» (1926, 1927), «Научные записки Днепропетровского государственного университета» (1932-1961), «Вопросы гидрогеологических прогнозов в связи с ирригацией земель и водоснабжением» (1962-1978), «Вопросы гидрогеологии и инженерной геологии в связи с ирригацией, водоснабжением и промышленным строительством» (1981, 1985), «Математические методы в мелiorации и гидрогеологии» (1988), «Геология и рудоносность юга Украины» (1968-1986), «Стратиграфия кайнозою Северного Причерноморья и Крыма» (1976-1986), «Вестник Днепропетровского университета. Серия Геология, география» (1998-2014) и др. Указаны названия, год выпуска, составы редколлегии, авторы и основные научные тематики периодических, серийных и монографических изданий. Приведены содержания всех сборников «Геология и рудоносность юга Украины» и раритетных изданий, выпущенных с 1926 по 1941 г. Проанализированы изменения научных тематик сборников НИИ геологии в связи со сменой первоочередных государственных хозяйственных задач. Сделан вывод о целесообразности длительного целевого государственного финансирования региональных научных учреждений.

Ключевые слова: история, издательство, институт геологии, Днепропетровский национальный университет.

Передмова

Запорука успішної наукової та соціальної діяльності науковця-геолога це глибоке знання відповідної наукової літератури та історії розвитку вітчизняної геології. Специфіка геології та палеонтології полягає у необхідності врахування великої кількості фактичного польового та аналітичного матеріалу, зіставлення різних точок зору на геологічні проблеми, а також аналізу геологічних процесів за тривалий час. При цьому часто матеріали минулих років вельми актуальні та необхідні. Велику цінність мають перші базові праці корифеїв початку ХХ сторіччя, спостереження майже недоторканої геологічної будови України у 1930-х – 1950-х рр., різноманітні та численні відомості за результатами масового буріння у 1960-х – 1970-х рр., монографічні палеонтологічні описи різних років та ін.

На жаль, автор змушений відзначити відсутність у багатьох сучасних працях посилань на видання НДІ геології, які публікуються вже майже 90 років. Це пояснюється, зокрема, відсутністю відповідної реклами, технічними, географічними, лінгвістичними причинами. Так, публікації з історії НДІ геології вийшли понад тридцять років тому [1, 2], а сайт інституту виник нещодавно і перебуває у розвитку [9]. Останні роки затьмарені кадровими скороченнями, що торкнулися і носіїв традицій, культури та історії НДІ геології. Отже, виникла необхідність у бібліографічному та архівному пошуку даних щодо історії інституту та публікації цієї праці.

Матеріали та методи

Необхідні матеріали, які включають майже повний список видань НДІ геології, зібрав автор у бібліотеках та архівах Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара (ДНУ), Національного гірничого університету м. Дніпропетровськ (НГУ), архівах НДІ геології та Народного музею історії імені Олександра Поля НГУ. Деякі фотоматеріали передали нам О.І. Гількман, Г.П. Євграшкіна, Л.І. Зеленська, Т.А. Стефанська. Серед використаної відкритої літератури слід зазначити праці [1-9]. Назви всіх установлених збірників є у таблицях 1-5 та у списку використаної літератури не зазначені. В «Додатках» наведено повний зміст випусків «Геологія і рудоносність півдня України», а також видань Науково-дослідної кафедри геології (НДКГ) 1926-1927 рр. та НДІ геології 1932-1941 рр., які сьогодні є бібліографічною рідкістю. При цьому автор зберіг мову та правопис оригінальних назв без змін, що відображено у таблицях складу редколегій збірників та «Додатках». У різні роки посада голови редколегії мала різноманітні назви та значення – «науковий редактор», «голова», «головний редактор», «відповідальний редактор». Автор для всіх випадків використав термін «відповідальний редактор».

¹ Реставрацію старих фотографій виконав автор.

² Оригінальні назви: «Скаторинославська науково-дослідна кафедра геології», а з 1927 р. «Дніпропетровська науко-дослідна кафедра геології».

Стандарти видавницької діяльності неодноразово змінювалися з початку існування НДІ геології. Автор не розглядав як монографії великі статті збірників 1920-1940-х років, які мають книжковий обсяг та інші ознаки монографічних видань (Додатки 1, 2). Враховано майже всі (за рідкісним винятком) окремо надруковані монографії співробітників інституту, у тому числі й окремі видання обсягом менше 120 сторінок, а також препринти.

У статті наведено портретні фотографії лише безпосередніх членів редколегій, а іноді – працівників адміністрації університету, які відіграли важливу роль в організації видань НДІ геології та геолого-географічних факультетів ДНУ. Найбільш активних учасників підготовки збірників відзначено в тексті. При цьому ініціали авторів публікацій у разі помилкового їх написання в оригіналах виправлено.

Виклад основного матеріалу

Науково-дослідний інститут геології Дніпропетровського національного університету імені Олеся Гончара – одна з найстаріших наукових геологічних установ в Україні, яка виникла у 1920-1930 рр. на зорі формування українських наукових шкіл [1-3]. Виникненням та подальшим розвитком НДІ геології ми зобов'язані фахівцям заснованої у 1922 р. Науково-дослідної кафедри геології Управління науковими установами Наркома освіти², які розпочали системні геологічні дослідження у Середньому Придніпров'ї, на сході та півдні України. У 1930 р. кафедра була перетворена на Дніпропетровський філіал Українського науково-дослідного геологічного інституту Наркомпросу УРСР (УНДГІ), який у 1931 р., був підпорядкований АН УРСР. Надалі у 1933 р. одночасно з відкриттям геолого-географічного факультету у Дніпропетровському університеті, Дніпропетровський філіал УНДГІ було реорганізовано у Науково-дослідний інститут геології Дніпропетровського державного університету (НДІ геології ДНУ).

Перші наукові видання конкретної геологічної спрямованості на півдні України організували співробітники НДКГ під керівництвом видатного вченого та адміністратора, кавалера Ордена св. Анни III ступеня, заслуженого діяча науки і техніки, почесного члена ДНУ та Інституту геології АН УРСР Миколи Йосиповича Лебедева. У 1926 р. побачив у світ перший «Збірник Єкатеринославської науково-дослідної кафедри геології», а у 1927 р. – «Наукові записки Дніпропетровської науково-дослідної кафедри геології» (Додаток 1). У цих виданнях опубліковано матеріали щодо геології та палеонтології карбону Донбасу, геологічної будови, речовинного складу та гідрогеології Криворіжжя, Приазов'я та Придніпров'я. Спільно з базовими працями відомих науковців (М.Й. Лебедев, В.І. Погодіна, В.Й. Танатар, С.С. Гембицький) у збірниках надруковано статті аспірантів та студентів (Н. Балєєва, І.А. Кузнецова, Г.К. Фельдман та ін.). Привертають увагу якість видань

Микола Йосипович
Лебедев
Mikola Josipovich
Lebedev

Варвара Іванівна
Погодіна
Varvara Ivanivna
Pogodina

Випускники ДГІ 1927 р. (зліва направо): Г.В. Єфанов, І.І. Кузнецов, М.М. Карлов, М.П. Семененко
Graduates of the Dnepropetrovsk Mining Institute in 1927 p. (left to right): G.V. Efanov, I.I. Kuznecov, M.M. Karlov, M.P. Semenenko

та численні і різноманітні геологічні графічні матеріали, наведені у збірниках (палеонтологічні таблиці, таблиці стратиграфічного поширення фауни та флори карбону, геологічні плани і розрізи тощо). Наявність великого фактичного матеріалу, монографічні палеонтологічні публікації, оригінальність суджень авторів викликають цікавість і сьогодні.

1932 – 1959 роки

Скрутний економічний стан та поширення репресій проти наукових діячів [3-5] негативно позначилися на видавничій діяльності наукових колективів Дніпропетровщини. Лише в 1932 р., уже офіційно, як видання НДІ геології, українською мовою вийшов збірник «Наукові записки Дніпропетровської філії геологічного інституту Харків – Дніпропетровськ (вугілля і руда)». Редколегію не зазначено, але зі змісту збірника випливає, що його сформував та очолював проф. М.Й. Лебедев. Тут ми знаходимо результати стратиграфічних та палеонтологічних досліджень кам'яновугільних покладів Донбасу (3 статті проф. М.Й. Лебедева, статті його дружини доц. В.І. Погодіної, аспірантів А. Єфімова, Н.О. Балєєва). Також присутні матеріали з палеонтології гастропод Кримсько-Кавказького неогену аспіранта М.М. Карлова, матеріали, присвячені вивченню базальтових порід порожистого Наддніпров'я (доц. М.П. Семененко) та публікація зі стратиграфії маріуполітів Приазов'я (асп. М.А. Шведененко) (Додаток 2).

У зв'язку з репресіями та іншими причинами публікації праць дослідників НДІ геології у виданнях Дніпропетровського університету стали можливими лише на початку 1940-х років. Через початок Другої світової війни результати майже десятирічних наукових робіт були лише частково опубліковані у XVII та XXVII томах «Наукових записок Дніпропетровського державного університету», які вийшли у 1940 та 1941 рр. (відповідальний редактор Й.І. Танатар). У цих томах, зокрема, були надруковані дані досліджень Криворізького залізорудного басейну (М.П. Семененко, П.М. Канибо-

лоцький), геологічної зйомки Приазов'я (Й.І. Танатар, Г.К. Фельдман, Н.А. Доморацький, Р.С. Ринська, С.Г. Шавло), вивчення карстових вод Єленівського родовища (Г.А. Браун), палеонтологічного вивчення карбону Донбасу (А.В. Приходько), дані геології та мінералогії глинистих порід сходу та півдня України (М.М. Карлов, Є.А. Віноградова) та ін. (Додаток 2).

Після війни в НДІ геології було суттєво відновлено та доповнено матеріально-технічну базу та прийнято на роботу молодих наукових співробітників. Серед них учасники бойових дій, а у майбутньому відомі дослідники М.Ф. Носовський, В.І. Грязнов, І.С. Данілов.

Наприкінці 1940-х рр. було поновлено випуск «Наукових записок Дніпропетровського державного університету», деякі томи були повністю присвячені результатам досліджень науковців НДІ геології та фахівців геологічного факультету. Роботи інституту, як і раніше, були спрямовані на поширення та раціональне використання мінерально-сировинної бази півдня та сходу України. У цей час сформувалися основні напрями наукової діяльності НДІ геології, які розвиваються і сьогодні, а саме: біостратиграфія і палеогеографія мезо-кайнозою України; комплексне вивчення речовинного складу руд та гірських порід, установлення закономірностей їх розміщення, обґрунтування технології збагачення та раціонального видобутку та використання корисних копалин; теоретичні та експериментальні дослідження з метою розроблення і удосконалення методів розрахунку та математичного моделювання фільтрації підземних вод для гідрогеологічного обґрунтування гідротехнічного та іригаційного будівництва, водопостачання великих промислових районів.

Йосип Ісаакович
Танатар
Josip Isaakovich
Tanatar

Таблиця 1

Склад редколегій НДІ геології та геолого-географічного факультету в томах «Наукові записки Дніпропетровського державного університету» (1932-1960 pp.)

Table 1

The staff of the editorial boards of volumes «Scientific Notes of the Dnipropetrovsk State University» (1932-1961) from Institute of Geology and Geological Faculty

Назва, том, випуск	Рік	Склад редколегії
Наукові записки Дніпропетровської філії геологічного інституту Харків-Дніпропетровськ (вугілля і руда)	1932	–
Научные записки ДГУ. Сборник работ геологического факультета и НИИ геологии. Т. XVII. Вып. 1	1940	Й.І. Танатар (відп. ред.), В.Д. Мисенко (коректор)
Научные записки ДГУ. Сборник работ геологического факультета и НИИ геологии. Т. XVII. Вып. 2	1941	Й.І. Танатар (відп. ред.), М.П. Семененко, А.В. Приходько, П.М. Каниболоцький
Научные записки ДГУ. Сборник работ геологического факультета и НИИ геологии. Т. XXXIX	1954	Г.Л. Агаян (відп. ред.), Й.І. Танатар, А.В. Приходько, О.В. Лебединський
Научные записки ДГУ. Сборник работ Научно-исследовательского института геологии. Т. 53	1956	В.І. Грязнов (відп. ред.), Н.З. Хмарський, А.У. Литвиненко
Научные записки ДГУ. Сборник работ Научно-исследовательского института геологии. Т. 58	1957	В.І. Грязнов (відп. ред.), Н.З. Хмарський, А.У. Литвиненко, М.Ф. Носовський
Научные записки ДНУ. Сборник работ геолого-географического факультета. Т. 67	1958	А.У. Литвиненко (відп. ред.), І.А. Скабалланович, Н.С. Чугай

Никифор Захарович
Хмарський
Nikiŋor Zaharovich
Hmarskiy

Микола Пантелеймонович
Семененко
Mikola Pantelejmonovich
Semenenko

Антоніна Василівна
Приходько
Antonina Vasilivna
Prihod'ko

Антон Ульянович
Литвиненко
Anton Ul'janovich
Litvinenko

Загалом з 1932 по 1962 р. у «Наукових записках Дніпропетровського державного університету» вийшло дев'ять томів геологічної спрямованості за участю співробітників НДІ геології (табл. 1,2). В організації цих випусків у різні роки значну роль відіграли Й.І. Танатар, М.П. Семененко, Н.З. Хмарський, Г.Л. Агаян, А.В. Приходько, А.У. Литвиненко, В.І. Грязнов, І.А. Скабалланович, М.Ф. Носовський.

Постійними учасниками видань у різні роки були співробітники НДІ геології: Є.А. Віноградова, В.І. Грязнов, Г.В. Єфанов, Є.В. Ішкова, П.М. Каниболоцький, М.М. Карлов, М.Й. Лебедев, В.І. Лебединський, А.У. Литвиненко, М.Ф. Носовський, В.І. Погодіна, А.В. Приходько, В.К. Рудаков, М.П. Семененко, Г.Г. Скабалланович, В.К. Тетерюк, Й.І. Танатар, З.Й. Танатар-Бараш, Г.К. Фельдман, В.Д. Філімонов, Н.З. Хмарський, Л.Я. Ходюш та ін.

За 26 років у семи томах «Наукових записок...» НДІ геології та геологічного факультету опубліковано 124 статті, в яких узяли участь 45 авторів.

Початок 1960-х – 1990-ті роки

З 1960 р. по 1989 р. НДІ геології періодично випускає власні видання: «Геологія і рудоносність півдня України»; «Стратиграфія кайнозою Північного Причорномор'я і Криму» та «Питання гідрогеологічних прогнозів у зв'язку з іригацією земель і водопостачанням». Крім того, на початку 1960-х виходять друком окремі збірники: «Питання геології і мінералогії осадових формацій УРСР» (1960) і «Питання гідрогеології і інженерної геології району дніпровських водосховищ» (1961). До окремих видань кінця 1980-х належать «Питання гідрогеології і інженерної геології у зв'язку з іригацією, водопостачанням і промисловим будівництвом» (1981,

Таблиця 2

Склад редколегій збірників НДІ геології гідрогеологічної та гідрологічної спрямованості (1961-1988 рр.)

Table 2

The staff of the editorial boards of hydrological and hydrogeological editions (1961-1988) from Institute of Geology

Назва	Випуск, том	Рік	Склад редколегії
Научные записки ДГУ. Том 75. Сборник работ научно-исследовательского института геологии. Вопросы гидрогеологии и инженерной геологии района днепровских водохранилищ (район НИИ геологии).	–	1961	В.І. Грязнов (відп. ред.), М.Ф. Носовський, І.А. Скабалланович
Труды совещания по гидрогеологии и инженерной геологии района Днепровских водохранилищ и ирригационных систем Приднепровья	–	1962	І.А. Скабалланович (відп. ред.), Г.Б. Мельников, Н.З. Хмарський, Е.О. Топчів
Вопросы гидрогеологических прогнозов в связи с ирригацией земель и водоснабжением	Вип. 2	1969	В.Д. Філімонов (відп. ред.), В.К. Рудаков, Ю.М. Романець, М.М. Коппель
	Вип. 3	1970	В.К. Рудаков (відп. ред.), Ю.М. Романець, О.О. Мальцев, Н.Р. Туменко
	Вип. 4	1972	В.К. Рудаков (відп. ред.), Ю.М. Романець, Н.Р. Туменко
	Вип. 5		
	Вип. 6	1973	
	Вип. 7	1975	В.К. Рудаков (відп. ред.), О.Ф. Ларченко, Н.Р. Туменко,
Вопросы гидрогеологии и инженерной геологии в связи с ирригацией, водоснабжением и промышленным строительством	–	1981	В.К. Рудаков (відп. ред.), О.Ф. Ларченко, І.А. Скабалланович, Н.Р. Туменко, Г.М. Черномашенцев, А.Г. Шевченко
	–	1985	В.К. Рудаков (відп. ред.), Н.Є. Москвичева, І.А. Скабалланович, О.Ф. Ларченко, А.Г. Шевченко
Математические методы в мелиорации и гидрогеологии	–	1988	В.К. Рудаков (відп. ред.), О.І. Передерій, Н.Ю. Москвичьова, Л.П. Кратенко

1985), «Математичні методи в меліорації і гідрогеології» (1988) та «Геологія і металогеія мафіт-ультрамафітів докембрію Придніпров'я» (1989) (табл. 2).

«Питання гідрогеологічних прогнозів у зв'язку з іригацією земель і водопостачаннями»

Тематичні збірники з питань гідрогеології, інженерної геології та математичного моделювання геологічних процесів виходили з 1961 по 1988 р.р. Перші збірники були організовані В.І. Грязновим, І.А. Скабаллановичем та В.Д. Філімоновим за підтримкою ректора ДДУ Г.Б. Мельнікова, а починаючи з 1970 по 1988 рр. видавництво очолював В.К. Рудаков (табл. 2).

У 1961 р. у «Наукових записках Дніпропетровського державного університету» (Т. 75) вперше виходить тематичний збірник НДІ геології, присвячений винятково питанням гідрогеології та інженерної геології дніпровських водосховищ (табл. 2). У 1962 р. за підтримки ректора ДГУ Г.Б. Мельнікова спільно з Держкомітетом Ради Міністрів УРСР з водного господарства була проведена науково-координаційна Рада з проблеми «Гідрогеологічні та інженерно-геологічні процеси району дніпровських водосховищ та

їх вплив на фізико-географічні умови Придніпров'я (район НДІ геології)». Праці конференції були опубліковані окремим томом (1962), який включив розлогі тези 43 доповідей (загалом 250 сторінок), які представили 47 авторів. З боку НДІ геології в організації та роботі цієї Ради взяли участь В.І. Грязнов, Ю.М. Романець, В.К. Рудаков, І.А. Скабалланович (відп. ред.), Н.З. Хмарський, В.Д. Філімонов, Г.М. Черномашенцев. Особливу роль при цьому відіграли І.А. Скабалланович та В.Д. Філімонов.

Систематичні видання гідрогеологічного напрямку НДІ геології в цілому присвячені питанням гідрогеології, інженерної геології та математичного моделювання гідрогеологічних процесів. Вийшло вісім збірників «Питання гідрогеології та інженерної геології у зв'язку з іригацією та водопостачаннями» (1961, 1969, 1970, 1972 (два випуски), 1973, 1975, 1978 рр.). У 1981 та 1985 рр. побачили світ два збірники «Питання гідрогеології та інженерної геології у зв'язку з іригацією, водопостачанням та промисловим будівництвом» і у 1988 р. – «Математичні методи в меліорації та гідрогеології». За 27 років у зазначених виданнях опубліковано 209 статей, у підготовці яких взяли участь понад 108 авторів.

Іван Антонович
Скабалланович
Ivan Antonovich
Skaballanovich

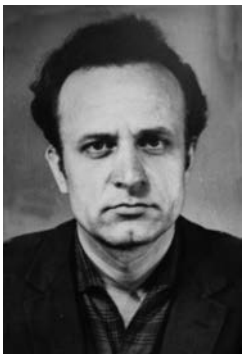
Віталій Дмитрович
Філімонов
Vitalij Dmitrovich
Filimonov

Віктор Костянтинович
Рудаков
Viktor Kostjantinovich
Rudakov

Надія Романівна
Туменко
Nadija Romanivna
Tumenko

Юрій Микитович
Романець
Jurij Mikitovich
Romanec'

Олександр Федорович
Ларченко
Oleksandr Fedorovich
Larchenko

Нона Юхимівна
Москвичова
Nona Juhimivna
Moskvich'ova

Олександр Іванович
Передерій
Oleksandr Ivanovich
Perederij

До складу редколегії зазвичай входили В.К. Рудаков (відповідальний редактор), О.Ф. Ларченко, Н.Ю. Москвичьова, Ю.М. Романець, І.А. Скабалланович та Н.Р. Туменко. Постійними учасниками видань різних років були співробітники НДІ геології: Н.А. Білокопитова (Молько), Б.І. Василевська, Г.П. Євграфіна, М.М. Ільвицький, В.Д. Кращенко, Л.П. Кратенко, Г.А. Кроїк, А.Ф. Ларченко, А.А. Мальцев, Н.Ю. Москвичьова (Ковальова), Л.О. Овдієнко, О.І. Передерій, В.А. Приходько, Г.Н. Романенко, Ю.М. Романець, Б.М. Романець, В.К. Рудаков, І.А. Скабалланович, Ю.А. Трахтман, Н.Р. Туменко, В.Д. Філімонов, Е.М. Харченко, Г.М. Черномашенцев, Т.І. Шмалій, А.І. Яременко та ін.

Тематичний акцент збірників змінювався згідно з першочерговим регіональним державним господарським завданням. На початку 1960-х рр. вони були присвячені питанням впливу водосховищ Середнього Придніпров'я та іригаційних систем на режим підземних вод прилеглих територій, а також захисту берегів водосховищ від руйнування. Починаючи з кінця 1960-х рр. одними з головних тем збірників стають методики аналітичних розрахунків та математичного моделювання фільтрації у зв'язку з питаннями зрошення земель, гідрологічне прогнозування для обґрунтування гідротехнічних споруд, іригаційного будівництва та водопостачання. У 70-х роках минулого сторіччя

видання включають також публікації щодо оцінки експлуатаційних запасів підземних вод і прогнозу зміни їх якості (В.Д. Кращенко, Ю.М. Романець, Н.Ю. Москвичьова, Н.Р. Туменко та ін.). У 1980-х роках розвиваються методики математичного моделювання гідромеліоративних карт (М.М. Ільвицький, А.І. Передерій, М.М. Коппель, Ю.А. Трахтман, Г.М. Черномашенцев), різноманітних фільтраційних процесів (Б.І. Василевська, Г.П. Євграфіна, В.К. Рудаков, Н.Р. Туменко та ін.), з'являються дані щодо аналізу процесів вивітрювання відвальних порід і їх ролі у зміні хімізму підземних вод у Західному Донбасі (Г.А. Кроїк, Г.М. Романенко та ін.).

Привертає увагу висока якість наукових праць, які виконувались на новітньому обладнанні того часу (електронно-обчислювальній машині ЕЦВМ та аналогових моделювальних пристроях АВМ).

«Геологія та рудоносність півдня України»

Збірник публікувався з 1968 по 1986 р. російською мовою. Його головним організатором і натхненником був заступник директора НДІ геології, відомий вчений-геолог В.І. Грязнов. Взагалі вийшло 10 випусків збірника (з 1968 по 1973 р. щорічно та окремо у 1975, 1979, 1983 і 1986 рр.).

Таблиця 3

Склад редколегій збірників НДІ геології «Геологія та рудоносність півдня України» (1968-1986 рр.)

Table 3

The staff of the editorial boards of «Geology and ore-bearing of the South Ukraine» (1968-1986) from Institute of Geology

№ випуску	Рік	Склад редколегії
1-6	1968-1973 щорічно	В.І. Грязнов (відп. ред), М.М. Львицький, М.Ф. Носовський, З.Й. Танатар-Бараш, Л.Я. Ходюш.
7	1975	
8	1979	
–	1983	В.І. Грязнов (відп. ред), М.М. Львицький, М.Ф. Носовський, Г.М. Романенко.
–	1986	В.І. Грязнов (відп. ред), М.М. Львицький, М.Ф. Носовський, М.Г. Коваленко

Віктор Інокентійович
Грязнов
Viktor Inokentijovich
Grjaznov

Матвій Михайлович
Ільвицький
Matvij Mihajlovich
Il'vic'kij

Зоя Йосипівна
Танатар-Бараш
Zoja Josipivna
Tanatar-Barash

Людмила Яківна
Ходюш
Ljudmila Jakivna
Hodjush

З 1968 р. по 1979 р. до складу редколегії входили: В.І. Грязнов (відповідальний редактор), М.М. Львицький, М.Ф. Носовський, З.Й. Танатар-Бараш, Л.Я. Ходюш. У 1980-х роках склад редколегії змінився. У 1983 р. він був таким: В.І. Грязнов (відп. ред.), М.М. Львицький, М.Ф. Носовський, Г.М. Романенко. У 1984 р.: В.І. Грязнов (відповідальний редактор), М.М. Львицький, М.Ф. Носовський, М.Г. Коваленко.

Майже за 20 років у збірниках «Геологія і рудоносність півдня України» опубліковано 125 статей, в яких взяли участь близько 60 авторів. Постійними учасниками видання були співробітники НДІ геології В.І. Грязнов, І.С. Данілов, Н.Ф. Дуднік, М.М. Львицький, М.Г. Коваленко, І.Д. Коненкова, М.Ф. Носовський, Г.В. Пасічний, О.І. Передерій, Г.М. Романенко, З.Й. Танатар-Бараш, Л.Я. Ходюш та ін. У збірниках також активно друкувались дослідники інших установ СРСР.

Основними науковими напрямками були геологія та речовинний склад корисних копалин та вміщуючих порід півдня України: родовищ та рудопроїв марганцю (В.І. Грязнов, І.С. Данілов, В.В. Богданович, Л.І. Куцевол, Н.А. Панченко та ін.); залізистих кварцитів (М.Г. Коваленко, Л.Я. Ходюш, Л.П. Бугримов, В.В. Кутин та ін.), талько-магнезитів, нікелю, алмазів (Г.М. Романенко, А.Я. Каневський, І.І. Едельштейн, Г.Д. Вареня, І.П. Яловенко, П.М. Сторчак та ін.); геохімія, петрографія та мінералогія докембрію Придні-

пров'я та Приазов'я (Н.Ф. Дуднік, М.М. Львицький, Л.В. Ісаков, В.Ф. Кіктенко, С.І. Переверзєв, Г.М. Романенко, З.Й. Танатар-Бараш, Л.Я. Ходюш, Ю.Д. Шко-вира та ін.), літологія, стратиграфія та палеогеографія палеогену та неогену Центральної, Південної України та Криму (М.Ф. Носовський, І.М. Барг, І.Д. Коненкова, В.В. Кораллова, Я.Б. Лейє, Л.О. Панова та ін.), математичні методи в геології (М.М. Львицький, Я.М. Меркулов, О.І. Передерій, Ю.О. Трахтман, І.О. Гаєв, Н.М. Гаєва та ін.) та четвертинна геологія (Г.В. Пасічний, А.І. Кравченко). Публікацій щодо вугільної геології Донбасу за кількістю значно менше. Деякі матеріали з цього напрямку у різні роки публікували В.А. Приходько, Ю.М. Нагорний та В.М. Нагорний. Повний зміст всіх випусків збірника наведено у Додатку 3.

«Стратиграфія кайнозою Північного Причорномор'я і Криму»

Збірник виходив з 1976 по 1986 р. під керівництвом директора НДІ геології, доктора геолого-мінералогічних наук М.Ф. Носовського. Вийшло шість номерів російською мовою (по одному випуску у 1976, 1978, 1980, 1982, 1984, 1987 рр.) (табл. 4).

До складу редколегії зазвичай входили: М.Ф. Носовський (відповідальний редактор), І.Д. Коненкова,

Таблиця 4

Склад редколегій збірників НДІ геології «Стратиграфія кайнозою Північного Причорномор'я та Криму»

Table 4

The staff of the editorial boards of «Cenozoic Stratigraphy of the Northern Black Sea and the Crimea» from Institute of Geology

№ п/п	Рік	Склад редколегії
1	1976	М.Ф. Носовський (відп. ред.), І.М. Барг, В.В. Кораллова
2	1978	М.Ф. Носовський (відп. ред.), І.М. Барг, В.В. Кораллова
3	1980	М.Ф. Носовський (відп. ред.), І. Д. Коненкова, В.В. Кораллова
4	1982	М.Ф. Носовський (відп. ред.), І. Д. Коненкова, В.В. Кораллова
5	1984	М.Ф. Носовський (відп. ред.), І. Д. Коненкова, В.В. Кораллова
6	1987	М.Ф. Носовський (відп. ред.), І. Д. Коненкова, В.В. Кораллова, Г.В. Пасічний

Постійними учасниками видання були співробітники НДІ геології, представники Дніпропетровської наукової школи стратиграфії та палеонтології фанерозою України: М.Ф. Носовський, І.М. Барг, Є.М. Богданович, І.Д. Коненкова, В.В. Кораллова, В.Г. Пасічний

Михайло Федорович
Носовський
Mihajlo Fedorovich
Nosovs'kij

Ігор Муcійович
Барг
Igor Musijovich
Barg

Ірина Дмитрівна
Коненкова
Irina Dmitrivna
Konenkova

Валентина Василівна
Кораллова
Valentina Vasilivna
Koralova

В.В. Кораллова, І.М. Барг. У 1987 р. до складу редколегії ввійшов також Г.В. Пасічний. Загалом за 11 років в збірниках «Стратиграфія кайнозою Північного Причорномор'я і Криму» опубліковано 77 статей, в написанні яких взяли участь близько 40 авторів.

У більшості збірників у більшості наведено дані щодо геології, стратиграфії та палеогеографії Причорномор'я, Криму та Середнього Придніпров'я. Значна увага присвячена принципам обґрунтування біостратиграфічних меж палеогену та неогену півдня України та кореляції різнофаціальних відкладів кайнозою, літології та седиментогенезу. Наведено палеонтологічні дані щодо таких груп кайнозойської фауни: молюски (М.Ф. Носовський, І.М. Барг; форамініфери (І.Д. Коненкова, А.Д. Грузман); нанопланктон (Є.М. Богданович, А.С. Андреева-Григорович, С.А. Люльєва); радіолярії (Р.Х. Липман); остракоди (І.А. Миколаєва); спори та пилок (В.В. Кораллова, А.К. Коломійцева, Г.М. Стефанська (Студинська), Л.О. Панова). Цікаві оригінальні публікації щодо циклічності седиментогенезу (Г.В. Пасічний), а також статті з літології палеоген-неогенових відкладів району Нікопольського марганцеворудного басейну (В.І. Грязнов, В.В. Богданович). Знаходимо у збірниках і праці Л.І. Зеленської,

присвячені проблемам стратиграфії, палеогеографії та літології четвертинних відкладів Придніпров'я та інших територій.

1990 – 2014 роки

Наприкінці 1980-х – початку 1990-х рр. через відсутність фінансування видавничу діяльність НДІ геології та геолого-географічного факультету була тимчасово призупинена. З 1996 р. виходять тези доповідей наукової конференції «Питання геології, географії та охорони навколишнього середовища України». Також в бібліотеках є 2 томи збірника «Актуальні проблеми геології, географії та екології» (1997-1999 рр.) (табл. 5).

У 1993 р. з ініціативи декана геолого-географічного факультету (ГГФ) Г.В. Пасічного було організовано та зверстано перший випуск періодичного видання «Вісник Дніпропетровського університету. Серія Геологія. Географія». Через скрутне економічне становище цей збірник, уже як фахове видання напрямів «географія і геологія», побачив світ лише у 1998 р. разом із другим випуском. Із цього часу по сьогодні геолого-географічний вісник ДНУ виходить майже щорічно і об'єднує досить різно-

Таблиця 5

Склад редколегій видань НДІ геології та геолого-географічного факультету (1990-2014 рр.)

Table 5

The staff of the editorial boards of editions (1990-2014 yr.) from Institute of Geology and Geological and Geography Faculty

Назва	Номер, випуск, том	Рік	Склад редколегії
Сборник тезисов. Вопросы геологии, географии и охраны окружающей среды Украины	–	1996	Г.В. Пасічний, С.М. Богданович, Г.М. Романенко, Л.І. Зеленська
Збірник тез. Актуальні проблеми геології, географії та екології. Збірник наукових праць.	Том 1	1997	Г.В. Пасічний (відп. ред.), І.М. Барг, М.Ф. Носовський, В.В. Богданович, Л.І. Зеленська
	Том 2	1999	Г.В. Пасічний, І.М. Барг, А.І. Дворецький, О.Д. Додатко, В.М. Кравченко, М.Ф. Носовський, О.П. Приставка, С.П. Фомін, В.В. Богданович, А.С. Горб, В.М. Іванов (відп. секретар), Г.А. Кроїк (секретар), М.З. Серебряна, Н.П. Шерстюк
Вісник Дніпропетровського університету. Серія Геологія. Географія.	Вип. 1	1998	Г.В. Пасічний (відп. ред.), В.М. Іванов, Л.І. Зеленська, Г.А. Кроїк, Ж.М. Балла
	Вип. 2	1998	Г.В. Пасічний (відп. ред.), В.М. Іванов, Л.І. Зеленська, Г.А. Кроїк, Т.П. Прищепчук
	Вип. 3	2000	Г.В. Пасічний (відп. ред.), І.М. Барг, А.І. Дворецький, М.Ф. Носовський, О.П. Приставка, Л.І. Зеленська, В.М. Іванов, Г.А. Кроїк, К.М. Горб
	Вип. 4	2002	Г.В. Пасічний (відп. ред.), І.М. Барг, А.І. Дворецький, М.Ф. Носовський, О.П. Приставка, В.П. Пасічний
	Вип. 5	2003	І.М. Барг (відп. ред.), А.І. Дворецький, М.Ф. Носовський, О.П. Приставка, Л.І. Зеленська, Ю.І. Грицан, Ю.В. Лихолат, В.М. Іванов, Г.А. Кроїк, Н.М. Дук, К.Н. Горб
	№ 8	2004	Л.І. Зеленська (відп. ред.), І.М. Барг, О.П. Приставка, Г.А. Кроїк, Т.П. Мокрицька
	№ 9	2005	Л.І. Зеленська (відп. ред.), І.М. Барг, О.Г. Байбуз, Г.А. Кроїк, Ю.І. Грицан, Т.П. Мокрицька
	№ 10	2006	Л.І. Зеленська (відп. ред.), І.М. Барг, О.Г. Байбуз, Г.А. Кроїк, Г.П. Євграшкіна, Т.П. Мокрицька
	№ 11	2007	Л.І. Зеленська (відп. ред.), І.М. Барг, Г.П. Євграшкіна, О.Г. Байбуз, Г.А. Кроїк, Т.П. Мокрицька
	Т. 16, № 3/2, вип. 10	2008	Л.І. Зеленська (відп. ред.), І.М. Барг, Г.П. Євграшкіна, О.Г. Байбуз, Г.А. Кроїк, Т.П. Мокрицька
	Т. 17, № 3/2, вип. 11	2009	Л.І. Зеленська (відп. ред.), І.М. Барг, Г.П. Євграшкіна, О.Г. Байбуз, Г.А. Кроїк, Л.О. Носова
	Т. 18, № 3/2, вип. 12	2010	Л.І. Зеленська (відп. ред.), І.М. Барг, Г.П. Євграшкіна, О.Г. Байбуз, Г.А. Кроїк, Л.О. Носова
	Т. 19, № 3/2, вип. 13	2011	Г.П. Євграшкіна (відп. ред.), Л.І. Зеленська, І.М. Барг, Г.А. Кроїк, О.Г. Байбуз, Л.О. Носова
	Т. 20, № 3/2, вип. 14	2012	Г.П. Євграшкіна (відп. ред.), Л.І. Зеленська, І.М. Барг, Г.А. Кроїк, О.Г. Байбуз, Л.О. Носова
	Т. 21, № 3/2, вип. 15	2013	Г.П. Євграшкіна (відп. ред.), Г.А. Кроїк, В.А. Баранов, П.М. Баранов, В.Ф. Приходченко, А.А. Березовський, О.В. Япаскурт, С.М. Дутова, Н.М. Рассказова
	Т. 22, № 3/2, вип. 16	2014	Г.П. Євграшкіна (відп. ред.), Г.А. Кроїк, В.А. Баранов, П.М. Баранов, В.Ф. Приходченко, А.А. Березовський, О.В. Япаскурт, С.М. Дутова, Л.О. Носова

манітний матеріал, поданий фахівцями факультету та науковцями НДІ геології (табл. 5). Починаючи з 1993 р. по 2014 р. включно вийшло 16 збірників «Вісник Дніпропетровського університету. Серія Геологія. Географія». Внаслідок узгодження фі-

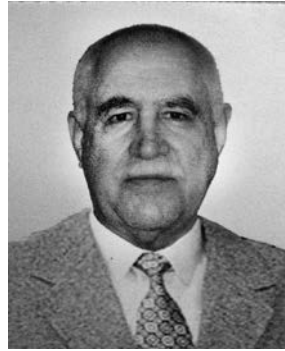
нансової документації та інших причин нумерацію «Вісників» було неодноразово порушено (табл.5). З 2011 р. у «Вісниках» фаховим залишається лише геологічний напрям, а статті географічного змісту майже відсутні.

Григорій Васильович
Пасічний
Grigoriy Vasil'ovich
Pasichnij

Любов Іванівна
Зеленська
Ljubov Ivanivna
Zelens'ka

Олександр Пилипович
Приставка
Oleksandr Pilipovich
Pristavka

Олег Григорович
Байбуз
Oleg Grigorovich
Bajbuz

Галина Петрівна
Свграшкіна
Galina Petrivna
Svgrashkina

Тетяна Петрівна
Мокрицька
Tetjana Petrivna
Mokric'ka

Володимир
Володимирович
Богданович
Volodimir Volodimirovich
Bogdanovich

Свгенія Михайлівна
Богданович
Svcgenija Mihajlivna
Bogdanovich

Ганна Аркадіївна
Кроїк
Ganna Arkadivna
Krojik

Віктор Миколайович
Іванов
Viktor Mikolajovich
Ivanov

Гліб Миколайович
Романенко
Glib Mikolajovich
Romanenko

Людмила Олексіївна
Носова
Ljudmila Oleksijvna
Nosova

Загалом за 16 років у збірниках опубліковано близько 450 статей (270 геологічного напрямку), в підготовці яких узяли участь понад 270 авторів.

Починаючи з 2013 р., крім штатних співробітників Дніпропетровського національного університету, в редколегіях «Вісників...» беруть участь відомі науковці інших установ. Серед них: П.М. Баранов, В.Ф. Приходченко (Національний гірничий університет, м. Дніпропетровськ, Україна), В.А. Баранов (Інститут геотехнічної механіки НАН України,

м. Дніпропетровськ, Україна), А.А. Березовський (Криворізький національний університет, м. Кривий Ріг, Україна), Є.М. Дутова, Н.М. Рассказова (Томський політехнічний університет, Росія), О.В. Япакскурт (МГУ, м. Москва, Росія).

Серед співробітників НДІ геології учасниками видань у різні роки були І.О. Абакумова, О.Г. Байбуз, І.М. Барг, В.М. Белік, В.А. Білецька, В.В. Богданович, Є.М. Богданович, О.В. Бондар, В.А. Готвянська, В.І. Демура, Л.М. Долгих, Н.Ф. Дуднік, Г.П. Євграш-

кіна, В.М. Іванов, М.М. Ільвицький, Є.Г. Ковирева, Г.А. Кроїк, В.В. Манюк (старш.), С.К. Малинкін, Т.П. Мокрицька, Л.О. Носова, Г.В. Пасічний, О.І. Перерерій, О.П. Приставка, Г.М. Романенко, Д.О. Старін, М.З. Серебряна, Т.А. Стефанська (Іванова), В.Л. Стефанський, Д.А. Томчакова, Н.В. Тонкова, Н.П. Шерстюк, Н.С. Ячечко та ін.

У «Вісниках» висвітлено такі тематики геологічних напрямів:

Гідрологія, гідрогеологія і геоінформатика. Публікації щодо різноманітних сфер геокології займають понад половину всіх матеріалів «Вісників». Значний обсяг мають праці зі створення математичних моделей та прогнозу солепереносу для техногенно забруднених територій Західного Донбасу (Г.П. Євграшкіна, О.Є. Сабадаш, В.В. Олешкевич, Т.І. Шмалій) та Дніпропетровщини (Г.П. Євграшкіна, Т.В. Сібуль, О.І. Гежій, Л.В. Доценко, А.Ю. Омельчук, Т.В. Сібуль, Н.П. Шерстюк, Л.О. Носова, В.М. Белік, О.І. Сінцова та ін.), комплексної екологічної оцінки впливу гідрогеохімічних процесів на природно-техногенні води Кривбасу (Н.П. Шерстюк, І.А. Власова, О.М. Кулікова, Г.М. Романенко, Л.О. Носова, М.В. Бабицька, В.М. Белік та ін.), а також створення геоінформаційних систем та картографічних матеріалів техногенно навантажених територій промислових підприємств Дніпропетровщини і Західного Донбасу (Н.П. Шерстюк, О.Г. Байбуз, О.І. Перерерій, І.А. Власова, В.Є. Неділько, В.І. Цветков, Т.В. Вороніна, Л.О. Носова).

Геокологія. Важливе місце у виданнях посідають матеріали з геохімічної оцінки класу екологічної безпеки щодо вмісту важких металів на промислових об'єктах Західного Донбасу та Придніпров'я (Г.А. Кроїк, О.Р. Акімова, І.В. Кураєва, Л.Д. Богаченко, Л.І. Осадча, Т.В. Сібуль, В.Г. Демура, О.М. Вінокурцева, Т.Д. Азанова-Фролова, Л.О. Дорганова, М.З. Серебряна, Л.М. Долгих, Е.Г. Ковирева, Т.М. Бистригіна), а також аналізу сорбційних властивостей гірських порід і розроблення технологій попередження та реабілітації промислових територій підприємств Західного Донбасу, Придніпров'я та деяких інших територій України від забруднення важкими металами (Г.А. Кроїк, Н.В. Білоус, Н.Є. Шрамко, В.А. Білецька, Н.С. Ячечко, Я.М. Колосок, В.О. Готвянська, В.Г. Демура, О.Є. Сабадаж, Т.І. Шомко, Т.М. Конограй, А.С. Сисоєва, І.Л. Колябіна, Г.М. Бондаренко, Т.П. Прищепчук, Г.П. Євграшкіна, Г.П. Грабовець, М.О. Єрченко, О.В. Золотко, Н.М. Павелко та ін.)

Геологія осадових товщ України. У «Вісниках» в різні роки опубліковані праці щодо геології, стратиграфії та літології фанерозою (Г.В. Пасічний), міоцену (В.В. Богданович, Є.М. Богданович) та еоцену (І.М. Барг, Л.П. Босевська, В.В. Манюк, В.Л. Стефанський). Палеонтологічні публікації вмістили відомості про фауну форамініфер сармату (Т.А. Стефанська (Іванова)) та сеноману (К.О. Соколова), спонгіофауну міоцену (Т.А. Стефанська) молюсків конкського (Д.О. Старін) та сарматського (О.М. Кравченко) регіорусів, остракод міоцену (О.В. Бондар) та нанопланктон сармату (Є.М. Богданович).

Геологія докембрію Українського щита (УЩ). Понад половину статей з геології докембрію присвячено золоторудним родовищам та рудопроявам Середнього Придніпров'я (родовища Сергіївське, Золота Балка та ін.) (Н.Ф. Дуднік, В.М. Іванов, М.М. Ільвицький, М.А. Козар, Ж.М. Балла та ін.). Зустрічаємо також публікації щодо характеристики вольфрам-молібденового зруднення України (В.М. Іванов, Н.В. Вовкотруб, А.В. Дубовицька), петрографії докембрію Середнього Придніпров'я (М.М. Ільвицький, В.В. Сукач), металогенії білозерської серії Українського щита (В.М. Кравченко, М.В. Рузіна та ін.), а також деяких інших аспектів геології.

Інженерна геологія. Ця тематика займає у «Вісниках» досить великий обсяг. Матеріали у більшості висвітлюють закономірності зміни та оцінки фізичних властивостей елементів геологічних масивів в умовах техногенного впливу міських та промислових територій Середнього Придніпров'я, методики оцінювання ризиків під час проектування промислових та цивільних забудов України, районування та особливості контролю зсувних явищ та боротьби з ними (Т.П. Мокрицька, В. Біда, Л.П. Босевська, Г.П. Євграшкіна, А. Зиков, Р.К. Іщук, Л.Є. Кримова, О.В. Куц, Н. Магура, В.Т. Осауленко, К.В. Підрійко, О.О. Потапенко, К.О. Самойлич, С.К. Сухорученко, Ю.Ю. Чайка та ін.).

Біомінералізація та біозбагачення. Більшість статей цих тематик висвітлюють методику біовилуження комплексних руд дорогоцінних металів Середнього Придніпров'я. Також є деякі матеріали щодо переробки техногенних родовищ марганцю та сірки (М.З. Серебряна, Н.В. Тонкова, Д.А. Томчакова, С.К. Малинкін, Л.М. Долгих, Е.Г. Ковирева, Т.О. Углова).

Геологія вугілля. Деякі матеріали з цієї тематики висвітлюють питання щодо складу та якості вугілля Донбасу та Західного Донбасу (В.С. Савчук, В.Ф. Приходченко, Д.В. Приходченко, В.В. Ішков, О.О. Кузьменко). Зустрічаємо і праці стосовно розподілу шкідливих компонентів у продуктах та відходах вуглевидобутку (В.В. Ішков, О.І. Чорнобук та ін.) Також присутні деякі відомості щодо вугільної геології Львівсько-Волинського басейну (В.С. Савчук, С.В. Морозов).

Четвертинна геологія представлена нечисленними статтями з геоморфології та палеогеографії плейстоцену-еоплейстоцену Дніпропетровщини (Г.В. Пасічний, Є.Е. Синцов, О.І. Синцова), а також геології кайдацьких відкладів Дніпропетровщини (В.В. Манюк старш.).

Крім зазначеного, у «Вісниках» трапляються також деякі матеріали з геофізики (П.І. Пігулевський, В.К. Свистун, О.К. Тяпкін), удосконалення геотехнічних систем (К.О. Гайдай, С.В. Жолудев), охорони геологічної спад-

³ До списку включено лише ті публікації, які вийшли під час роботи авторів у НДІ геології. Бібліографічні дані рідкісних видань «Літолого-палеогеографічний атлас (Москва)» та «Літолого-палеогеографічний атлас (Відень)» за участю М.Ф. Носовського у Додатках не наведено.

щини (В.В. Манюк (старш.), В.В. Манюк) та ін.

Серійні видання та монографії

У процесі бібліографічного пошуку автор знайшов 26 монографічних та не менше п'яти серійних видань за участю співробітників НДІ геології (Додаток 4).³

У серійних узагальнювальних виданнях загальнодержавного значення (Стратиграфія СРСР, Стратиграфія УРСР), як автор та один із виконавчих редакторів, узяв участь директор НДІ геології, проф. М.Ф. Носовський. У відповідних томах він висвітлив біостратиграфію палеогену та неогену півдня України та Криму.

Монографії НДІ геології присвячені різним напрямкам геології і публікувалися з початку 1930-х років. У цілому в 26 монографічних виданнях (включаючи колективні) узяв участь 21 автор. За геологічним напрямком опубліковано 14 монографій, з гідрогеології та гідрології – п'ять, геоінформатики – чотири, геології – три.

Аналіз фактичних матеріалів

Збірники НДІ геології та геолого-географічних факультетів ДНУ виходять уже майже 90 років. Аналізуючи їх зміст, можна помітити загальну зміну тематик.

Перші видання 1920-х – 1930-х рр. в цілому більше спрямовані на дослідження стратиграфії, палеонтології та речовинного складу Донецького вугільного басейну, залізних руд Криворізького басейну, геології Приазов'я. Переважають статті описового характеру, які нерідко мають великий обсяг (кілька десятків сторінок).

У 1940-х – 1950-х рр. збірники, крім тематик публікацій, що існували раніше, включають також матеріали з питань розширення та засвоєння Нікопольського марганцеворудного басейну (геологія, якість марганцевих руд, речовинний склад порід, біостратиграфія тощо).

З початку 1960-х і до кінця 1980-х в інституті тривав випуск періодичних тематичних видань з гідрогеології, інженерної геології та математичного моделювання гідрогеологічних процесів, геології та рудоносності півдня України, біостратиграфії кайнозою півдня України та Криму. Традиційно активно публікуються матеріали з геології Нікопольщини, Приазов'я, Криворіжжя, кристалічних порід Придніпров'я (зокрема, результати петрографічних, геохімічних, металогенічних досліджень), стратиграфії та палеонтології палеогену та неогену півдня України (складання та уточнення стратиграфічних шкал, результати вивчення молюсків, нанопланктону, форамініфер, остракод) та ін. З кінця 1960-х вугільна тематика в збірниках вже не є основною. Важливу частину видавничої діяльності НДІ геології в цей час складають публікації щодо проблем гідрогеології та інженерної геології: методики аналітичних розрахунків та математичного моделювання фільтрації у зв'язку з питаннями зрошення земель, прогнозування для обґрунтування гід-

ротехнічних споруд, іригаційного будівництва, водопостачання та ін. Наприкінці 1980-х уперше з'являються публікації з геоєкології промислових об'єктів Західного Донбасу, а також матеріали з геоінформатики.

Починаючи з 1990-х виходять «Вісники ДНУ», в яких публікуються матеріали з геології та географії. Геологічні рубрики цих видань спрямовані на геоєкологію, екологічну гідрогеологію та гідрологію, інженерну геологію та геоінформатику. З'являється цікава серія публікацій щодо біомінералізації та біозбагачення комплексних руд кошових металів Середнього Придніпров'я, а також марганцевих руд Нікопольщини. Традиційно публікуються матеріали зі стратиграфії, палеонтології та літології кайнозою і крейди. Рудна геологія представлена у більшості статтями про золоторудні родовища та рудопрояви Середнього Придніпров'я. Менше публікується матеріалів щодо вугільної геології, четвертинної геології, заповідання геологічної спадщини, збагачення корисних копалин, регіональної геології, удосконалення геотехнічних систем тощо.

Висновки

Історія НДІ геології та його видавничої діяльності демонструє життєздатність наукового колективу у складні часи та його спроможність гнучко реагувати на потреби економіки. Це вказує на вдаль практику тривалого цільового державного фінансування регіональних державних наукових установ. Такий підхід дозволяє поступово формувати наукові колективи та школи, цілеспрямовано розвивати матеріально-технічну базу наукових установ і організувати регіональні тимчасові центри вирішення конкретних прикладних питань (які мають свою місцеву специфіку), а також фундаментальних наукових проблем.

Звертають на себе увагу результати аналізу складу редколегій збірників. До 1990-х років у редколегію не обов'язково входили три штатні доктори наук, що є вимогою ВАК на нинішній час [11]. При цьому, на думку автора, якість опублікованих та захищених раніше матеріалів не поступається сучасним. Те ж саме можна сказати про вплив на видання рейтингової системи, яка існує у багатьох ВНЗ із 1990-х років. У цілому, враховуючи прогресуючий спад виробництва в останні десятиріччя та економічні негаразди, можна говорити про зростання в авторів збірників таких мотиваційних акцентів, як бажання виконати умови захисту дисертаційних робіт та підвищення рейтингу фахівця та науковця. Що стосується вимог останніх років до запитів на бюджетне фінансування, то вони, на думку автора, можуть негативно відбитись на престижі більшості авторитетних вітчизняних видань. Безумовно, найкращий контролер якості наукових робіт – це промислова діяльність та визнання науковим суспільством.

Зміст та структура збірників НДІ геології різних років відрізняються. Так, фахові видання 1990-х порівняно з більш ранніми випусками обмежені в обсягу. Це задовольняє цілу низку технічних та математичних дисци-

плін, але, на думку автора, іноді шкодить якості геологічних публікацій, які нерідко повинні включати досить великі за обсягом польові та лабораторні матеріали.

Отже, відновлення випуску збірника НДІ геології ДНУ «Геологія та рудоносність України», який має наукові та етичні традиції, з урахуванням вимог тсьогодення є актуальним. Автор упевнений, що думка про «золотий період НДІ геології у 1960-ті – 1980-ті роки» не зовсім відповідає дійсності. Найкраще, безумовно, попереду.

Подяки

Автор вдячний за консультації А.І. Гількману, В.В. Богданович, Є.М. Богданович, В.А. Буренко, Г.П. Євграшкінній, Л.Г. Любимовій, Т.А. Стефанській, Н.П. Шерстюк. Особливо вдячний за консультації та допомогу в збиранні матеріалу автор директору Народного музею історії імені Олександра Поля (НГУ) І.С. Нікітенко та працівникам архіву ДНУ імені О. Гончара А.І. Маяковій та Т.О. Москалевській.

Список літератури / References

1. *Грязнов В.И., Приходько А.В., Рудаков В.К.* Научные исследования в НИИ геологии Днепропетровского университета (1922-1967). *Геология и рудоносность юга Украины*. Днепропетровск, ДНУ. 1968, вып. 1. С. 3-20.
Grjaznov V.I., Prihod'ko A.V., Rudakov V.K. 1968. Research in the Institute of Geology of Dnipropetrovsk National University (1922-1967). *Geology and ore content of the South Ukraine*, Dnipropetrovsk, DNU, iss. 1, pp. 3-20 (in Russian).
2. *Грязнов В.И., Рудаков В.К.* Научные исследования в НИИ геологии Днепропетровского университета (1968-1980). *Геология и рудоносность юга Украины*. Днепропетровск. 1983. С. 100-111.
Grjaznov V.I., Prihod'ko A.V., Rudakov V.K. 1983. Research in the Institute of Geology of Dnipropetrovsk National University (1968-1980). *Geology and ore content of the South Ukraine*, Dnipropetrovsk, pp. 100-111 (in Russian).
3. *Днепропетровскому государственному университету 70 лет: учеб. пособие.* Под ред. В.Ф. Приснякова, Днепропетровск, ДГУ. 1988, 88 с.
There is 70 years of the Dnipropetrovsk National University. Schoolbook. 1988. Edited by V.F. Prisnyakov, Dnipropetrovsk, DNU, 88 p. (in Russian).
4. *Занина И.А.* Палеонтологи Советского Союза. Справочник, Ленинград, Наука, 1968. 215 с.
Zanina I.A. 1968. The Soviet Union paleontologists. Leningrad, Nauka, 215 p. (in Russian).
5. *Історія і сучасність Національного гірничого університету (1899-2009): монографія.* За ред. Г.К. Швидько, Дніпропетровськ, НГУ, «Ліра», 2009, 504 с.
History and Present of the National Mining University (1899-2009): monograph. Edited by G.K. Shvid'ko. 2009. Dnipropetrovsk, National Mining University, «Lira», 504 p. (in Ukrainian).
6. *Макаренко Д.Є.* Голгофа українських геологів. Київ, Логос, 2007, 187 с.
Makarenko D.E. 2007. Ukrainian geologists Calvary. Kiev, Logos, 187 p. (in Ukrainian).
7. *Реабілітовані історією.* За відсутності складу злочину... (до історії політичних репресій 20-х – початку 50-х рр. XX ст. у Дніпропетровському гірничому інституті. Під ред. Г.Г. Півняка. 2-ге вид. виправл. і доп. Дніпропетровськ, НГУ, 2004, 193 с.
They rehabilitated of history. For lack of evidence... (the history of political repression in the 20 – early 50 yr. of XX century in Dnipropetrovsk Mining Institute). 2004. Edited by G.G. Pivnyak. Dnipropetrovsk, National Mining University, 93 p. (in Ukrainian).
8. *Професори Дніпропетровського національного університету: біографічний довідник.* Дніпропетровськ, 2003. С. 185-186.
Dnipropetrovsk National University professors. Biographical reference. 2003. Dnipropetrovsk, DNU, pp. 185-186 (in Ukrainian).
9. *Бібліографія вчених ДДУ.* Природничі науки: біографічний довідник. Дніпропетровськ, 1993. С. 25-33.
Dnipropetrovsk State University scientists bibliography. Nature science: biographical reference. 1993. Dnipropetrovsk, pp. 25-33 (in Ukrainian).
10. <http://niigeo.dp.ua/>
11. <http://vak.org.ua/fv/>

Додатки

Додаток I

1926

Наукові записки Єкатеринславської науково-дослідної катедри геології

<i>Н.К. Леценко.</i> О валунах плагиоаплита и аркоза, найденных в отвалах шахты № 5 Рыковского рудника.....	5
<i>Проф. Л.Л. Иванов.</i> Барит из Донской области.....	9
<i>Проф. Й.И. Танатар.</i> Новые породы Криворожского железорудного бассейна.....	13
<i>М. Акимов.</i> Материалы к фауне гастропод русского карбона.....	43
<i>В.И. Погодина.</i> Некоторые представители пластинчатожаберных из каменноугольных отложений России.....	73
<i>Проф. Н.И. Лебедев.</i> Материалы для геологии Донецкого каменноугольного бассейна.....	87
<i>Д. Соболев.</i> О возрасте свентокржижского кварцита и о тектонике северной мульды Келецко-Сандомирского кряжа.....	131
<i>П. Короневич и Д. Соболев.</i> О ледниковых отложениях окрестностей Варшавы.....	147
<i>С.С. Гембицкий.</i> К характеристике некоторых рабочих пластов каменного угля Сталинского района Донецкого бассейна.....	157
<i>Студ. О.И. Галака.</i> О некоторых ископаемых организмах из понтических отложений Кирмакинского района на Апшеронском полуострове.....	167
<i>Студ. Н.Д. Елин.</i> Заметка о скоплениях эмбрионов пелицепод из Махач-Калинского округа Дагестанской республики.....	171
<i>Студ. Н.Н. Буялов.</i> О некоторых ископаемых формах из Кара-Дагского района Апшеронского полуострова.....	175

1927

Наукові записки Дніпропетровської науково-дослідної катедри геології

<i>Проф. М. Лебедев.</i> Материалы для геологии Донецкого каменноугольного бассейна.....	5
<i>Проф. Н. Лебедев.</i> Заметка о просялах морских отложений среди угленосной толщи Урала.....	108
<i>Проф. Н. Лебедев.</i> Ближайшие задачи геологических исследований в угленосных районах СССР.....	113
<i>Проф. Н. Лебедев.</i> Об организации геологических наблюдений при эксплуатации месторождений полезных ископаемых.....	128

<i>В.И. Погодина.</i> Некоторые представители пластинчатожабренных из каменноугольных отложений Донецкого бассейна (2 палеонт. табл.).....	134
<i>К.И. Новик.</i> Деякі представники форамініфер з кам'яновугільних покладів Донецького басейну та інших районів СРСР (1 палеонт. табл.).....	155
<i>Л.Л. Иванов.</i> К минералогии и петрографии Алиберовского графитового рудника.....	169
<i>Проф. И.И. Танатар.</i> Новые данные по петрографии Криворожского железорудного бассейна.....	189
<i>М. Леценко.</i> Уваги до гіпергенеза гранітів України.....	211
<i>А.М. Алексеева.</i> Петрографическое исследование некоторых пород Мариупольского округа.....	223
<i>И.Я. Микей.</i> О горизонте бурой воды из артезианских скважин Мелитопольского округа.....	245
<i>Проф. С.С. Гембицкий, А.М. Алексеева.</i> Гидрогеологический очерк окрестностей г. Кривого Рога.....	249
<i>Асп. Н. Балева.</i> Некоторые представители ископаемых рыб из русского карбона.....	276
<i>Студ. И.А. Кузнецова.</i> К палеонтологической характеристике одного из горизонтов среднего карбона в пределах Сталинского района.....	279
<i>Студ. Г.К. Фельдман.</i> Материалы по петрографии Криворожского железорудного района.....	289

Додаток 2

Видання НДІ геології 1930-х – 1940-х рр.

1932

Наукові записки Дніпропетровської філії геологічного інституту (вугілля і руда)

Харків – Дніпропетровськ

<i>Проф. М. Лебедев.</i> Матеріяли до геології Донецького кам'яновугільного басейну (з 3 таблицями).....	11
<i>Проф. М. Лебедев.</i> Заметка по поводу критики моих исследований в пределах распространения нижнего карбона Донецкого бассейна.....	27
<i>Доц. В.И. Погодина.</i> Деякі представники Lamellibranchiata з кам'яновугільних покладів Донецького басейну (продовження) (з 3 таблицями).....	43
<i>Асп. А. Єфімова.</i> Замітка про деякі представники Stenoidea з кам'яновугільних покладів СРСР.....	55
<i>Асп. А. Єфімова.</i> Замітка про Gytacantus af. formosus Ag. з кам'яновугільних покладів Донецького басейну.....	56
<i>Асп. Н.О. Балева.</i> Деякі представники копальних риб російського карбону (продовження).....	65
<i>Асп. М.М. Карлов.</i> Нові види Serithium Кримо-Кавказького неогена (з 1 таблицею).....	71
<i>Доц. М.П. Семенов.</i> Про базальтові породи Порожистого Наддніпров'я.....	85
<i>Асп. М.А. Шведенко.</i> Декілька зауважень про зрістні взаємовідношення маріуполітів.....	95

1940

Научные записки ДГУ. Сборник работ геологического факультета и НИИ геологии

Т. XVII, вып. 1

<i>И.И. Танатар.</i> Петрографическая и геохимическая характеристика пород Кривого Рога в связи с вопросом их корреляции.....	7
<i>И.И. Танатар.</i> О распространении гелия и других газов в углях Донецкого бассейна в связи с вопросом их генезиса.....	51
<i>А.Т. Черный.</i> Методика выделения газов из углей (коксование).....	81
<i>Н.П. Семенов.</i> О взаимоотношениях гранитов с криворожской свитой.....	83
<i>Н.П. Семенов, В.В. Беседин.</i> Опыт классификации петровских графитовых руд.....	111
<i>Н.Н. Карлов.</i> Стратиграфия и фации осадочной серии Апостоловского района Днепрпетровской области.....	131
<i>Н.Н. Карлов.</i> О силе землетрясений и сейсмометрических шкалах.....	169
<i>Е.А. Виноградова.</i> Пергитовые прорастания в полевых шпатах из пегматитовых жил р. Ингула.....	179
<i>А.В. Приходько.</i> Несколько слов о Spigifer medius Leb. Из каракубской зоны нижнего карбона Донецкого бассейна.....	225
<i>Ф.М. Дысса.</i> О сеноманских и нижнемеловых отложениях Причерноморской впадины.....	231
<i>П.М. Каниболоцкий.</i> Об основных причинах рудоотложения в гидротермах.....	241

1941

Научные записки ДГУ. Сборник работ геологического факультета и НИИ геологии

Т. XXVII, вып. 1

<i>И.И. Танатар.</i> Проблема никеленосности ультраосновных пород левобережной Украины в связи с поисково-разведочными работами в Славгородском и соседних районах.....	7
<i>П.М. Каниболоцкий.</i> О распространении марганцевых руд на Украине.....	37
<i>Н.П. Семенов.</i> Трещиноватость и кливаж в горных породах Кривого Рога.....	47
<i>П.М. Каниболоцкий.</i> Тектоническое строение центральной части Кривбасса.....	77
<i>П.М. Каниболоцкий.</i> К вопросу о генезисе руд Кривого Рога.....	95
<i>Г.К. Фельдман.</i> Вопросы стратиграфии кристаллических пород Среднего Приазовья.....	109
<i>Н.А. Доморацкий.</i> Кислые жильные породы Среднего Приазовья.....	129
<i>С.Г. Шавло.</i> Основные жильные породы Среднего Приазовья.....	155
<i>Р.С. Рынская.</i> Рудные минералы темноцветных пород Среднего Приазовья.....	173
<i>Н.Н. Карлов.</i> Об условиях залегания, возрасте и генезисе красно-бурых глин Украины.....	197
<i>П.А. Кирданов.</i> Результаты исследования глин нижнеюрских отложений окрестностей г. Славянска в Донбассе.....	229
<i>Е.А. Виноградова.</i> Минералогическая характеристика некоторых третичных и четвертичных пород Владимирского месторождения каолинов (в Донбассе).....	241
<i>Е.А. Виноградова.</i> Диккит Нагольной Тарасовки (в Донбассе).....	253

Г.А. Браун. Методика гидрогеологического изучения Еленовско-Новотроицкого месторождения известняков и доломитов (в Донбассе).....	257
А.В. Приходько. О методике извлечения микрофауны из известковых пород нижнего карбона Донбасса.....	269
Л.И. Сафронов. Новый буругольный район Украины.....	291

Додаток 3

Геология и рудоносность юга Украины

1968, вып. 1

Грязнов В.И., Приходько А.В., Рудаков В.К. Научные исследования в НИИ геологии Днепропетровского университета (1922-1967).....	3
Кораллова В.В. Комплексы пылицы и спор из палеогеновых отложений Причерноморской впадины и их значение для корреляции.....	21
Приходько А.В. О нижней границе каменноугольной системы в Донецком бассейне.....	29
Гилькман А.И., Носовский М.Ф. Метод количественной оценки степени подвижности областей с блоковым строением фундамента.....	35
Ильвицкий М.М. Статистический анализ в минералого-петрографических, петрохимических и геохимических исследованиях ультрабазитов Приднепровья.....	66
Танатар-Бараиш З.И., Ильвицкий М.М. Талько-магнезиты Правдинского месторождения района Сурских магнитных аномалий.....	51
Танатар-Бараиш З.И., Дудник Н.Ф. Минералого-геохимические исследования ультраосновных пород Приазовья и связанных с ними проявлений антофиллит-асбеста.....	59
Романенко Г.Н. Кора выветривания офиолитовой формации Приднепровья.....	66
Грязнов В.И. Прогноз качества морских осадочных марганцевых руд на примере Никопольского бассейна.....	72
Ходюш Л.Я. К вопросу о происхождении железистых кварцитов докембрия.....	81
Коваленко Н.Г. О генезисе амфиболов из железистых кварцитов нижней метабазитовой свиты Белозерского железорудного района.....	86
Данилов И.С. Новый метод определения количественных показателей окислительно-восстановительных свойств осадочных пород и руд.....	94
Каурковский В.И., Ходюш Л.Я., Романенко Т.Т. Постадийный термографический анализ окисляющихся сидеритов Белозерского железорудного месторождения.....	103
Кравченко А.И. О минералогическом составе верхнего яруса лесса УССР и его генезисе.....	108

1969, вып. 2

Носовский М.Ф. Унифицированная стратиграфическая схема палеогеновых отложений Южной Украины.....	3
Приходько А.В. Об этапности развития Донецкого бассейна в переходное девонско-каменноугольное время.....	5
Коненкова И.Д. Особенности распределения фораминифер в верхнепалеоценовых отложениях северо-западного Причерноморья.....	10
Барз И.М. Палеоэкологический анализ томаковских слоев по фауне моллюсков.....	15
Веригин М.И. Геология и история формирования докембрия Среднего Приднепровья.....	22
Танатар-Бараиш З.И. Парагенетический анализ геосинклинальных ультрабазитов Приднепровья.....	33
Ильвицкий М.М., Шрубович Ф.В. Сульфидное медно-никелевое оруденение Правдинского ультраосновного массива (Среднее Приднепровье).....	42
Грязнов В.И. О происхождении минеральной зональности в Никопольском марганцеворудном бассейне.....	61
Грязнов В.И. К проверке гипотезы образования никопольских окисных марганцевых руд за счет карбонатных.....	70
Данилов И.С. Железосодержащие марганитовые конкреции Никопольского месторождения.....	75
Ходюш Л.Я. О некоторых закономерностях изменения минералого-петрографического состава железистых кварцитов.....	85
Ходюш Л.Я., Коваленко Н.Г. Вещественный состав легкообогатимых железных руд Мариупольского железорудного месторождения (на примере Северного участка).....	93
Яловенко И.П., Полканов Ю.А., Сторчак П.Н., Бирюкова И.А. Новые данные об алмазности песчаных отложений юга Украины и Молдавии.....	109
Данилов И.С. К вопросу об определении окислительных свойств осадочных пород и руд.....	115
Дудник Н.Ф. К методике разделения минеральных смесей на изодинамическом сепараторе СИМ-1.....	121
Пасечный Г.В., Шаплык А.В. Стратиграфия и генетические типы четвертичных отложений левобережья Нижнего Днпра.....	124
Кравченко А.И. Палеонтологическая характеристика верхнего яруса лесса и лессовидных суглинков УССР.....	128

1970, вып. 3

Носовский М.Ф. Палеогеновые отложения Северного Причерноморья (Южная Украина).....	3
Кораллова В.В. К вопросу реконструкции климата и растительности палеогена Украины.....	42
Коненкова И.Д. Нижнепалеоценовые отложения бассейна р. Молочной.....	49
Ильвицкий М.М. Дунит-галльбургитовая формация Среднего Приднепровья.....	52
Танатар-Бараиш З.И. Ультраосновные породы Девладовского дайкового комплекса и парагенетические соотношения минералов.....	61
Танатар-Бараиш З.И., Дудник Н.Ф. Геохимические особенности элементов-примесей ультраосновных пород и основных пород Северо-Сурского картировочного профиля Приднепровья.....	73
Ходюш Л.Я. Вопросы петрогенезиса кристаллических сланцев Мариупольского железорудного района.....	80
Коваленко Н.Г. К петрохимии железистых кварцитов и вмещающих пород нижней метабазитовой свиты Белозерского железорудного района.....	92
Данилов И.С. Окислительно-восстановительные свойства марганцевых руд Никопольского месторождения и вмещающих их пород.....	106
Грязнов В.И. Марганец в стратотипическом разрезе олигоцена Южной Украины.....	115

1971, вып. 4

<i>Носовский М.Ф.</i> Биостратиграфия среднемиоценовых отложений северной части Эвксинского бассейна (Южная Украина).....	3
<i>Кораллова В.В., Панова Л.А.</i> Пыльца покрытосеменных растений из олигоценых отложений Причерноморской впадины.....	19
<i>Барз И.М.</i> Стратиграфическая корреляция верхнегелльветских отложений Южной Украины с одновозрастными образованиями Европы по фауне моллюсков	32
<i>Грязнов В.И.</i> Закономерности размещения высококачественных марганцевых руд на Никопольском месторождении	42
<i>Грязнов В.И., Данилов И.С.</i> Рудная зональность в Богдановском карьере Никопольского марганцевого месторождения.....	54
<i>Данилов И.С.</i> Вещественный состав и геохимия пирролюзито-псиломелановых окисленных руд Никопольского месторождения	62
<i>Ходюш Л.Я.</i> Вопросы петрохимии железистых пород докембрия Среднего Приднепровья и Мариупольского железорудного района.....	73
<i>Ходюш Л.Я., Джелген Е.И., Коваленко Н.Г.</i> Дайки мезотипных пород Мариупольского железорудного района	85
<i>Танатар-Бараиш З.И., Дудник Н.Ф., Смогалюк А.Г.</i> Основные породы нижней метабазитовой свиты Сурского района	92
<i>Танатар-Бараиш З.И., Дудник Н.Ф.</i> О поведении железа при процессах метаморфизма ультраосновных пород Приднепровья и изменении их физических свойств.....	98
<i>Ильвицкий М.М.</i> Прогнозирование форм нахождения рудообразующих химических элементов с помощью вероятностно-статистических методов и ЭВМ.....	106
<i>Ильвицкий М.М., Передерий А.И., Меркулов Я.Н.</i> Некоторые вопросы применения вероятностно-статистических методов и ЭВМ в геохимических исследованиях ультраосновных пород.....	111
<i>Романенко Г.И.</i> Вещественный состав продуктов выветривания сульфидсодержащих пород осадочно-вулканогенной формации архея Среднего Приднепровья	119
<i>Кравченко А.И.</i> Генезис верхнего яруса лесса Украины	126

1972, вып. 5

<i>Барз И.М., Носовский М.Ф., Пишванова Л.С.</i> О стратиграфическом положении маячковой свиты Южной Украины	3
<i>Кораллова В.В.</i> Значение палеопалинологического метода для стратиграфических исследований палеогеновых отложений Северного Причерноморья.....	13
<i>Носовский М.Ф.</i> О находке морской фауны в «полтавских» песках Украинского щита.....	20
<i>Ходюш Л.Я.</i> Номенклатура, терминология и классификация железистых пород докембрия	25
<i>Эдельштейн И.И., Ильвицкий М.М.</i> Некоторые аспекты геохимии альпинотипных гипербазитов	30
<i>Танатар-Бараиш З.И., Дудник Н.Ф.</i> Мономинеральные амфиболовые породы офиолитовой формации Приднепровья.....	38
<i>Коваленко Н.Г.</i> Метабазиты Конкско-Белозерской структурно-фациальной зоны	49
<i>Грязнов В.И.</i> Об источниках марганца для образования никопольских руд	56
<i>Данилов И.С.</i> Структурно-текстурные, минералогические и химические изменения при окислении карбонатных марганцевых руд Никопольского месторождения.....	66
<i>Данилов И.С.</i> О генетическом различии конкреционных и кусковых никопольских марганцевых руд.....	77
<i>Грязнов В.И., Скрабин Г.Д.</i> Безрудные «окна» в зоне ближнего выклинивания марганцеворудного пласта.....	82

1973, вып. 6

<i>Кораллова В.В., Лейе Я.Б., Панова Л.А.</i> Спорово-пыльцевые комплексы эоценовых и олигоценых отложений Бахчисарайского района Крыма	3
<i>Коненкова И.Д.</i> К вопросу о расчленении нижнепалеогеновых отложений Восточного Причерноморья	21
<i>Грязнов В.И.</i> Оценка распределения марганца и фосфора на Никопольском месторождении	25
<i>Данилов И.С.</i> О времени окисления марганцевых руд Никопольского месторождения	41
<i>Танатар-Бараиш З.И., Дудник Н.Ф., Романенко Г.Н., Бочков А.А., Мельник А.Т.</i> Минералогическая характеристика биотитов и продуктов их гидратации Каменногогильского месторождения вермикулитов (Западное Приазовье)	47
<i>Буримов Л.П., Кутин В.В., Ходюш Л.Я.</i> Аутигенно-минералогическая зональность железистых кварцитов Чертомлыкского месторождения.....	54
<i>Коваленко Н.Г., Киктенко В.Ф., Голенчук В.Ф.</i> Железистые породы северной части Конкского района.....	64
<i>Ходюш Л.Я.</i> Петрография пород чарнокитового ряда Мариупольского железорудного района	74
<i>Ильвицкий М.М., Меркулов Я.Н.</i> Петрохимическая классификация ультраосновных пород Среднего Приднепровья с помощью линейных дискриминантных функций.....	86
<i>Ильвицкий М.М., Меркулов Я.Н.</i> Разграничение геологических разрезов ультраосновных массивов по комплексу признаков.....	96
<i>Ильвицкий М.М., Передерий А.И.</i> Выявление пространственных геологических закономерностей методом тренд-анализа и построение карт тренда на ЭВМ.....	104
<i>Носовский М.Ф., Барз И.М.</i> Об установлении нижнего миоцена в Предобруджинском прогибе	111

1975, вып. 7

<i>Ходюш Л.Я.</i> Сравнительная минералого-петрографическая характеристика железорудных горизонтов Васиновского участка Орехово-Павлоградской магнитной аномалии	3
<i>Танатар-Бараиш З.И., Смогалюк А.Г.</i> Физико-химические условия образования талько-магнезитов (Среднее Приднепровье).....	13
<i>Тимошенко О.Д.</i> Структура Малотерсянского щелочного массива.....	20
<i>Ильвицкий М.М., Гаев И.А., Гаева Н.М., Передерий А.И.</i> Металлогенетическое прогнозирование методом тренд-анализа в районе Сурской структуры (Среднее Приднепровье).....	25
<i>Танатар-Бараиш З.И., Дудник Н.Ф.</i> Амфиболовые породы фибробластовой структуры (Среднее Приднепровье)	34
<i>Ходюш Л.Я.</i> Железисто-магнезиально-карбонатные и силикатные мономинеральные породы из железорудных формаций докембрия.....	40
<i>Мудрая Т.В.</i> Кора выветривания серпентинитов и амфибол-серпентинитовых пород Сухохоторского ультраосновного массива (Верховцевский район).....	45
<i>Романенко Г.Н., Меркулов Я.Н.</i> Парагенетические ассоциации химических элементов в коре выветривания ультрабазитов Среднего Приднепровья (по данным изучения методом многократной корреляции)	54
<i>Грязнов В.И.</i> О генетическом соотношении никопольских марганцевых руд и вмещающих их пород	58

Данилов І.С. Железистые реакционные зоны марганцеворудного пласта Никопольского месторождения.....	63
Грязнов В.И. Гипс в марганцеворудном пласте Никопольского месторождения	68
Грязнов В.И. Кремнистые конкреции в марганцеворудном пласте Никопольского месторождения	75
Панченко Н.А. Барий, титан и молибден в марганцевых рудах Никопольского бассейна	82

1979, вып. 8

Грязнов В.И. Марганцеворудные фации в Никопольском бассейне	3
Данилов І.С., Костржицкая Л.Я. Некоторые вопросы литологии марганцеворудной формации Никопольского месторождения	11
Панченко Н.А. Общая схема формирования пласта марганцевой руды никопольского типа	16
Грязнов В.И., Богданович В.В. Полезные ископаемые вскрышной толщи Никопольского марганцеворудного месторождения.....	23
Богданович В.В. Литология нижнесарматских песков Никопольского марганцеворудного месторождения	33
Богданович В.В. К литологии неогеновых карбонатных пород Никопольского марганцеворудного месторождения	38
Танатар-Бараи З.И., Киктенко В.Ф., Дудник Н.Ф. Метабазиты левобережной части Среднего Приднепровья	48
Танатар-Бараи З.И., Дудник Н.Ф. Закономерности распределения рудной минерализации в различных типах амфиболитов и амфиболовых пород Среднего Приднепровья	53
Романенко Г.Н. Никеленосные минералы коры выветривания архейских ультрабазитов Среднего Приднепровья.....	59
Каневский А.Я., Эдельштейн И.И., Вареня Г.Д., Коннов В.Г., Лихов В.Н., Пилипенко А.А., Вититнев И.К. Никеленосность коры выветривания ультрабазитов Среднего Побужья	67
Ходюш Л.Я., Полякова Е.Е. Текстурно-структурные особенности магнетитовых и мартитовых железистых кварцитов Белозерского месторождения	82
Ходюш Л.Я. О происхождении микропористости мартита и о сущности процесса мартитизации при образовании богатых железных руд докембрия	86
Полякова Е.Е. Минералого-петрографическая характеристика стильномеланосодержащих пород продуктивной толщи Белозерского железорудного района	96
Ильвицкий М.М., Передерий А.И., Меркулов Я.Н. Постановка комплекса задач подсистемы «Геология» АСУП-Днепр и некоторые проблемы их решения.....	105
Меркулов Я.Н. Алгоритм автоматической классификации, основанный на методе линейных дискриминантных функций	113
Передерий А.И. Автоматизация построения и анализа простых геологических карт с помощью ЕС ЭВМ	115
Гейдман Б.М. Методика количественного спектрального определения никеля в марганцевых рудах	119

1983

Грязнов В.И. К минералогии Токмакского марганцевого месторождения (Украина)	3
Грязнов В.И., Костржицкая Л.Я. Распределение марганца и фосфора в Токмакском месторождении	15
Данилов І.С. Вещественный состав, строение и генезис никопольских марганцеворудных кусковых стяжений	25
Кучевол Л.И., Панченко Н.А. Размещение карбонатов марганца в рудах Никопольского месторождения.....	32
Богданович В.В. Глинистые минералы неогеновых отложений Никопольского марганцеворудного месторождения.....	38
Пасечный Г.В. Палеогеографические реконструкции миоценовой эпохи и их значение для дальнейшего направления поисков минерального сырья на юге Украины	44
Романенко Г.Н. Современное выветривание отвальных шахтных пород в Западном Донбассе	53
Ильвицкий М.М., Киктенко В.Ф., Переверзев С.И. Новые данные об ультрамафитах Орехово-Павлоградской зоны, сингенетической и эпигенетической никелевой сульфидной и арсенидной минерализации	58
Коваленко Н.Г. Особенности минерального состава железисто-кремнистых пород Орехово-Павлоградской зоны	69
Ильвицкий М.М., Передерий А.И., Трахтман Ю.А. Разработка математического обеспечения моделирования и машинной графики для выявления пространственных геологических закономерностей	74
Ильман В.М., Колодистый С.П. Автоматизированная система обработки данных по железорудным скважинам АСОД «Руда».....	79
Шковыра Ю.Д., Исаков Л.В. К стратиграфии западноприазовской серии докембрия Украинского щита	82
Нагорный Ю.Н., Нагорный В.Н. Особенности тектонического развития Волчанской синклинали Донбасса.....	86
Дудник Н.Ф., Романенко Г.Н., Шковыра Ю.Д. Петрографический состав нижнеюрских силлов долины р. Бодрак (Крым).....	90
Гейдман Б.М., Стойчева С.Б. Разработка методики количественного анализа элементов-примесей сульфидных минералов на лазерном микроспектроанализаторе ЛМА-1	93
Приходько Н.А., Гейдман Б.М. Количественное определение никеля и хрома в ультраосновных породах безэталонным методом	96
Грязнов В.И., Рудаков В.К. Научные исследования в НИИ геологии Днепрпетровского университета (1968-1983).....	100

1986

Шковыра Ю.Д. Архейские срединные массивы восточной части Украинского щита	3
Ильвицкий М.М., Колбанцев Р.В. Оливины в эволюции мафит-ультрамафитов	8
Дудник Н.Ф. Эпидоты и хлориты из амфиболитов Среднего Приднепровья	12
Коваленко Н.Г. Сопряженное изменение сосуществующих амфиболов и плагиоклазов при диафорезе метабазитов	18
Нагорный Ю.Н., Нагорный В.Н. О некоторых вопросах методики тектонического анализа мощностей угленосной формации Донецкого бассейна	21
Грязнов В.И., Коваленко В.Ю., Насад А.Г. Марганцевые руды на южном берегу Каховского водохранилища у с. Скельки	28
Данилов І.С. Распределение марганцевых минералов в никопольских конкрециях в связи с их генезисом.....	40
Грязнов В.И. Инфракрасные спектры главных рудообразующих марганцевых минералов Никопольского бассейна	47
Данилов І.С., Олешкевич В.В. Метод микротвердости в исследовании никопольских марганцевых руд	57
Богданович В.В. К литологии и стратиграфии конкских отложений Никопольского марганцеворудного бассейна	60
Пасечный Г.В. Палеогеография юго-запада СССР в плиоцене и плейстоцене.....	67
Ильвицкий М.М., Передерий А.И. Комплекс пакетов прикладных программ обработки геохимических данных на ЕС ЭВМ	72
Передерий А.И., Трахтман Ю.А. Автоматизация моделирования и визуализации геологических поверхностей.....	76

Трахтман Ю.А. Некоторые алгоритмы машинной графики и их применение в геологии.....	83
Коненкова И.Д., Богданович Е.М. К вопросу о расчленении палеогеновых отложений Днепровско-Донецкой впадины	86

Додаток 4

Серійні видання

- Куліченко В.Г., Носовський М.Ф. Крим. Міоцен / Стратиграфія УРСР. Том X. Неоген. – Київ: Наукова думка, 1975. – С. 10-23.
- Діковський В.Я., Носовський М.Ф. Причорноморська западина. Міоцен / Стратиграфія УРСР. Том X. Неоген. – Київ: Наукова думка, 1975. – С. 32-70.
- Носовський М.Ф. II. Скифська плита. Северное крыло Причерноморской впадины и южный склон Украинского щита / Стратиграфия СССР. Палеогеновая система. – М.: Недра. – С. 125-139.
- Шуцкая Е.К., Носовський М.Ф. II. Скифская плита. Южное крыло Причерноморской впадины/ Стратиграфия СССР. Палеогеновая система. – М.: Недра. – С.139-146.
- Носовський М.Ф., Семененко В.Н. Керченско-Таманский прогиб. Южный склон Украинского щита / Стратиграфия СССР. Неогеновая система. Полутом 1. – М.: Недра, 1986. – С. 107-123; 130-142.

Монографії**Геологія**

- Іванов І.Л. Определитель горных пород по внешним признакам. – Харьков; Днепропетровск, 1931.
- Танатар І.І. Полезные ископаемые Днепропетровской области. – Днепропетровск, 1934. – 88 с.
- Танатар І.І. Месторождения полезных ископаемых Днепропетровья. – М.-Л.: Госнаучтехиздат, 1931. – 95 с.
- Танатар І.І. Определитель минералов под микроскопом: справочник для аспирантов, инженеров и студентов. – Харьков: Госнаучтехиздат, 1935. – 380 с.
- Танатар І.І. Теоретические основы учения о рудных месторождениях. К. – Л.: Гостехиздат, 1950. – 262 с.
- Носовський М.Ф. Глава II. Стратиграфия. Оligocen / Никопольский марганцеворудный бассейн. – М.: Недра, 1964. – С. 62-76.
- Носовський М.Ф. Проблемы переходного интервала от олигоцена к миоцену в Эвксинской области. – Днепропетровск: 1992. – 56 с. (Препр., ДГУ. Ин-т геологии).
- Носовський М.Ф. Асканийский ярус (Askanian). Полтавский (Poltavian) / Стратотипы ярусов неогена Средиземноморья / под ред. Л.А. Невеской, Ф.Ф. Штайнингера. – Братислава: Комитет по стратиграфии неогена Средиземноморья, 1975. – С. 213, 295.
- Грязнов В.И. Глава VII. Условия залегания и строение марганцеворудного пласта; Глава VIII. Типы и разновидности марганцевых руд; Глава IX. Описание минералов рудного пласта; Глава X. Генезис марганцевых руд; Глава XI. Фосфор в Никопольском бассейне и проблема получения малофосфористых руд. К оценке никопольских марганцевых руд как сырья для химической промышленности / Никопольский марганцеворудный бассейн. – М.: Недра, 1964. – С. 143-279, 314-325.
- Барг І.М. Биостратиграфия верхнего кайнозоя Южной Украины. – Днепропетровск: ДГУ, 1993. – 195 с.
- Барг І.М. Нариси геологічної історії Дніпропетровщини. – Дніпропетровськ: ТЗОВ «Альфа» – НМОПІ, 1997. – 148 с.
- Барг І.М., Степаняк Ю.Д. Стратиграфия и геологическое развитие Равнинного Крыма и Керченского полуострова в миоценовую эпоху. – Днепропетровск: Монолит, 2003. – 170 с.
- Барг І.М. Моллюски томаковских слоев Южной Украины. – Днепропетровск: Монолит, 2005. – 196 с.
- Барг І.М. Стратиграфия четвертичных отложений дна Черного и Азовского морей. – Днепропетровск: Монолит, 2011. – 162 с.

Гідрогеологія та гідрологія

- Скабалланович І.А., Седенко М.В. Инженерная геология, гидрогеология и осушение месторождений, 1955.
- Скабалланович І.А. Методика опытных откачек. – М.: Госгеолтехиздат, 1960. – 411 с.
- Скабалланович І.А. Гидрогеологические расчеты по динамике подземных вод. Издание второе, дополненное и переработанное. М.: Госгортехиздат, 1960. – 407 с.
- Рудаков В.К. Охрана территорий при гидротехническом и мелиоративном строительстве. – К.: Урожай, 1987. – 104 с.
- Рудаков В.К. Новые методы прогноза техногенного загрязнения подземных вод. – Днепропетровск: ДГУ, 1992. – 34 с.

Геоінформатика

- Байбуз О.Г., Приставка А.Ф. Слайны в надежности. – Днепропетровск: ДНУ, 2003. – 246 с.
- Приставка А.Ф., Райко А.В. Гистослайны. – Днепропетровск, 1991. – 136 с.
- Приставка О.П., Байбуз О.Г., Смеляненко Т.Г. Методи та алгоритми сплайн-регресивного аналізу. – Дніпропетровськ: ДНУ, 2012. – 144 с.
- Приставка А.Ф., Передерий А.И., Каминская С.А. Вычислительные методы и программные средства вероятностно-статистического анализа в геологии и географии. – Днепропетровск: ДГУ, 1995. – 116 с.

Геоєкологія

- Евграшкіна Г.П. Влияние горнодобывающей промышленности на гидрогеологические и почвенно-мелиоративные условия территорий. – Днепропетровск: ДНУ, 2003. – 200 с.
- Шерстюк Н.П., Хильчевський В.К. Особливості гідрохімічних процесів у техногенних та природних водних об'єктах. – Дніпропетровськ: ТОВ «Акцент ПП», 2012. – 263 с.
- Горб А.С., Довганенко Д.О., Доценко Л.В., Сердюк С.М., Осадча Л.І., Шерстюк Н.П. Гідрометеорологічні аспекти техногенного впливу на довкілля Дніпропетровської області: монографія. – Дніпропетровськ: ТОВ «Акцент ПП», 2014. – 231 с.

Стаття надійшла: 10.03.2015